

Sietse Schaafsma

Op de sabbat

'Waarom doet u wat op de sabbat niet geoorloofd is?'

1 Samuël 21:1-9; Lucas 6:1-5

In Lucas 6:1-5 vinden we de geschiedenis waarin de discipelen van de Here Jezus op de sabbat korenaren van het veld aten, zoals was toegestaan volgens Deuteronomium 23:25. De farizeeën wendden zich dan tot Christus en vragen: *'Waarom doet u wat op de sabbat niet geoorloofd is?'* De Heer geeft geen verdediging. Hij geeft ook geen onderwijs wat wel en wat niet is toegestaan op de sabbat. Nee, Hij grijpt deze kans aan om belangrijk onderwijs te geven over het 'ongehoorde' dat Hij een poosje later zou gaan doen op een sabbat. Hij vergelijkt zichzelf verrassend genoeg met David in de geschiedenis van 1 Samuël 21:1-6, waar de verworpen David ook op een sabbatdag (de wisseldag van de toonbroden, Lev. 24:8) iets buitengewoons deed. Hij ging de tabernakel binnen om het oude heilige brood weg te nemen en dat brood 'gewoon' te maken, terwijl een ander heilig brood nog bereid moest worden om op de tafel van de toonbroden neergelegd te worden. Deze geschiedenis laat iets zien van wat er op die unieke sabbat gebeurde (Matt. 28:1), toen de Heer het heilswerk volbracht. Die sabbat waarop God Zelf niet kon rusten, en Christus inging in het hemelse heiligdom (Hebr. 9:12), om daar iets onvoorstelbaars te doen. Iets dat God belangrijk genoeg vond om in beeld al uit te werken in 1 Samuël 21.

Laten we lezen wat daar in 1 Samuël 21 staat:

Wat schrok de priester Achimelek toen David helemaal alleen binnenkwam (vs. 1). Dit was zeer ongebruikelijk. De gevierde krijgsheld, altijd omringd door een hofhouding of tenminste door zijn lijfwacht. Hij was toch niet op de vlucht, zoals de geruchten suggereerden? En precies zo was de toestand van onze Heer op die

vreselijke dag. Allen hadden Hem, de verworpen Messias, verraden en verlaten, heel alleen hing Hij aan het kruis om op die dag alleen binnen te treden in het hemelse heiligdom.

David zegt dat Hij daar was met *'een opdracht van de koning'* (vs. 2). Voor onze Heer was het geen aardse koning, die Hem deze opdracht gegeven had. Het was de Heer, die vóór Zijn God uitging met een opdracht waarvan niemand op aarde ook maar iets wist – maar waartoe Hij gezonden was! David spreekt van de *'manschappen'* of *'jongens'* waarvoor hij het heiligdom binnentrad. Voor Achimelek waren ze onzichtbaar. Zou David gelogen hebben? Nee, God heeft ze wel gezien, want in Lucas 6:3 sluit de Heer hen erbij in als Hij zegt: *'zij die bij hem waren'*. Er waren manschappen van de Heer, voor het oog van de wereld onzichtbaar, die toch onlosmakelijk aan Hem verbonden waren. Het mag directe beeldspraak zijn van de discipelen, die niet rond het kruis stonden, die Hij *'ergens heeft heengezonden'* (1 Sam 21:2; vgl. Joh. 18:8). Toch waren zij met Hem verbonden, en voor hen ging Hij het heiligdom binnen. Het is zelfs een beeld van onszelf, die pas veel later Zijn volgelingen zouden worden.

De priester aarzelt toch nog een moment als hij aan die manschappen denkt, aan al die volgelingen waarvoor David hier het heiligdom binnentreedt (vs. 4). Zou het waar kunnen zijn dat dezen rein zijn? Zou dit ruwe volk door hun hoererij (d.i. afgodendienst) niet onwaardig zijn om van dit heilige brood te eten? Maar ook hier strijdt David voor zijn mannen door aan te geven dat *'de vaten der jongelingen'* (SV) geheiligd zijn. Wat aangeeft dat juist wij, Christus' discipelen, geheiligden zijn!

Zo gaat David binnen om de oude toonbroden weg te nemen, en het oude wordt *'gewoon'* (vs. 5). Er komt een lege plaats op de tafel der toonbroden, tot er een nieuw, geheiligd, warm brood klaargelegd gaat worden. Dit is een beeld van al het oude van het jodendom, dat tijdelijk van de bescherming en zegen van de tafel der toonbroden weggenomen zou worden. Zullen de farizeeën verbaasd geweest zijn over deze gesprekswending? Zullen ze iets begrepen hebben van de keuze van deze geschiedenis uit het leven van David? Staan wij stil bij de verrassingen die de Heer ons geeft? Elk woord door Hem gesproken is vol van lading en betekenis!

Ten slotte wordt in Lucas nog aandacht geschonken aan het einde van de geschiedenis in 1 Samuël 21:9. Als de Heer weer uit het heiligdom komt, als Hij opstaat uit de dood, dan komt Hij niet alleen met brood, maar dan is Hij gewapend met een wapen zoals er geen ander is. Hij heeft *'Goliat'*, de grootste vijand, de duivel en de dood overwonnen (1 Kor. 15:54)! In Zijn opstanding mogen we de Heer dan ook zien met het zwaard van de overwinning in Zijn hand. Wat een kracht, wat

een moed, wat een hoop mogen we opmerken in het resultaat dat Hij behaald heeft!

Nee, het was geen gunst, wat Hem overkwam. Tot tweemaal staat er dan ook dat David het beval: 'Geef mij' in vers 3, en 'Geef het mij' in vers 9. Geen wonder dat Lucas 6:5 dan ook spreekt over Christus als 'de Heer van de sabbat'. Laten we Hem die binnenging op die grote dag, maar ook weer naar buiten kwam op de eerste dag van de week, eren in onze liederen en gebeden en Hem aanbidden.

Jezus leeft, Hij overwon!

(Geestelijke liederen 11:1)

Oude Sporen 2018

